

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради закладу
дошкільної освіти (ясел-садка) № 219
«Сонячний зайчик» Запорізької міської
ради
протокол від ____ .08.2026 року №

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу дошкільної освіти
(ясел-садка) № 219 «Сонячний зайчик»
Запорізької міської ради

Лідія ЯСИР
Наказ № ____ від ____ .08.2026 року

ПРОЄКТ
ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИКОРИСТАННЯ
ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
Закладу дошкільної освіти (ясел-садка) № 219
"Сонячний зайчик" Запорізької міської ради
Запорізького району Запорізької області

2026 рік

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета та призначення

Це Положення про використання генеративного штучного інтелекту (далі – Положення) закладу дошкільної освіти (ясел-садка) № 219 "Сонячний зайчик" Запорізької міської ради (далі – заклад) визначає принципи, правила та вимоги щодо відповідального, етичного та безпечного використання інструментів генеративного штучного інтелекту (далі – ГШІ) в освітній, методичній, інформаційній та адміністративній діяльності. Положення є складником внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти Закладу та системи професійної доброчесності працівників відповідно до внутрішніх документів Закладу.

1.2. Сфера застосування

Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу:

- педагогічних працівників;
- дітей дошкільного віку – у частині організованої освітньої діяльності з використанням цифрових технологій за обов'язкової участі та контролю дорослого;
- батьків або інших законних представників дітей – у частині використання ГШІ під час взаємодії із Закладом, підготовки матеріалів для дітей та домашньої діяльності;
- адміністративний та технічний персонал.

Дія Положення поширюється на всі форми та види діяльності в Закладі, зокрема: організацію освітнього процесу; підготовку освітніх, методичних, інформаційних і дидактичних матеріалів; створення візуального, текстового та мультимедійного контенту; підготовку документів, презентацій, звітів та інших матеріалів; комунікацію з батьками; адміністративно-управлінську діяльність.

1.3. Нормативно-правова база

Положення розроблено відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX (набирає чинності 31.07.2026);
- Закону України «Про авторське право і суміжні права» (в редакції від 01.01.2023);
- Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI;
- Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні (розпорядження КМУ від 02.12.2020 № 1556-р);
- Акту ЄС щодо штучного інтелекту (AI Act, Regulation EU 2024/1689);
- Рекомендацій ЮНЕСКО з питань штучного інтелекту в освіті (2021);
- Статуту закладу дошкільної освіти (ясел-садка) № 219 "Сонячний зайчик" Запорізької міської ради;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу дошкільної освіти (ясел-садка) № 219 "Сонячний зайчик" Запорізької міської ради;
- Положення про академічну доброчесність (професійну етику) закладу дошкільної освіти (ясел-садка) № 219 "Сонячний зайчик" Запорізької міської ради;
- інших внутрішніх документів закладу, що регулюють питання освітньої діяльності, інформаційної безпеки, захисту персональних даних та професійної діяльності працівників.

1.4. Основні терміни та поняття

Генеративний штучний інтелект (ГШІ) – програмні засоби, що використовують

методи машинного навчання та нейронні мережі для автоматизованого створення текстового, графічного, аудіовізуального та іншого контенту на основі введених запитів (промптів).

Освітній матеріал – результат професійної діяльності педагогічного працівника, призначений для організації, підтримки або супроводу освітнього процесу, у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі. Матеріал може містити як авторські елементи, так і результати, згенеровані ГШІ.

Автор – фізична особа, яка своєю творчою інтелектуальною працею самостійно створила освітній, методичний, інформаційний або інший матеріал (його частину). Педагогічний працівник є автором розробленого ним освітнього чи методичного матеріалу; працівник Закладу є автором створеного ним службового або інформаційного матеріалу в межах своєї компетенції.

Недоборочесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних та інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної професійної або освітньої діяльності, якщо факт використання ГШІ не зазначено у випадках, передбачених цим Положенням.

Неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою – об'єкт, що утворений у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в його утворенні. У разі творчої участі людини у формуванні, відборі, суттєвому редагуванні або доопрацюванні результату питання його правового статусу визначається відповідно до законодавства.

Промпт (запит) – текстова або інша інструкція, введена користувачем до системи ГШІ з метою отримання відповіді, контенту або виконання конкретного завдання.

II. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ

2.1. Базові цінності академічної та професійної доброчесності

Учасники освітнього процесу Закладу у своїй діяльності дотримуються базових цінностей доброчесності: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності, стійкості та рішучості.

Ці цінності є основою для прийняття будь-яких рішень щодо використання інструментів ГШІ в освітній, методичній, інформаційній та управлінській діяльності.

2.2. Принципи використання ГШІ

Принцип	Зміст
Прозорість	Зазначення факту використання ГШІ в освітніх, методичних та інформаційних матеріалах у випадках, передбачених законодавством та цим Положенням
Відповідальність автора	Автор несе повну відповідальність за зміст матеріалу, включаючи частини, створені за допомогою ГШІ; ГШІ не може бути зазначений як автор або співавтор
Пріоритет людини	ГШІ є інструментом підтримки професійної та творчої діяльності людини, а не її заміником; усі рішення щодо освітнього процесу приймаються людиною
Критичне оцінювання	Результати ГШІ підлягають обов'язковій критичній перевірці щодо достовірності, точності, актуальності, вікової відповідності та безпеки

Конфіденційність	Заборона введення персональних даних дітей, батьків, працівників та службової інформації Закладу у зовнішні системи ГШІ
Законність	Використання ГШІ не повинно порушувати авторське право, законодавство про захист персональних даних, права та гідність дитини, вимоги інформаційної безпеки
Баланс	ГШІ доповнює, але не замінює професійну майстерність педагога, творчість, критичне мислення, живе спілкування та гру
Недискримінація	Недопущення використання та поширення контенту, що містить ознаки дискримінації, упередженості, дезінформації, маніпуляції або може завдати шкоди дитині

III. ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ГШІ

3.1. Ключова вимога: обов'язкове розкриття використання ГШІ

Відповідно до статті 8 частини 4 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, у разі використання об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, в освітньому, методичному, інформаційному або іншому матеріалі автор зобов'язаний зазначити:

- **факт використання ГШІ;**
- **методику генерування – характер та обсяг використання (що саме генерувалося, як використано результат);**
- **посилання на інструмент ГШІ: назва програми, версія (за наявності), URL-адреса.**

Невиконання цієї вимоги у випадках, передбачених законодавством та цим Положенням, є порушенням принципів доброчесності.

Де зазначати факт використання ГШІ:

- у методичних, дидактичних, інформаційних та інших матеріалах педагога – в авторській примітці або на титульному аркуші;
- у матеріалах, що передаються батькам або використовуються в освітньому процесі, – у примітці чи іншому доступному для ознайомлення місці, якщо результат ГШІ є суттєвою складовою матеріалу.

Шаблон оформлення посилання на ШІ:

[Назва інструменту ШІ] ([Розробник], [рік]). Запит: «[короткий опис запиту або його текст]». Тип результату: [текст / ідеї / зображення / аудіо / інше]. Характер використання: [наприклад: «отримано первинний варіант, суттєво перероблено автором» / «використано для структурування матеріалу»]. URL: [посилання на сервіс]

Приклади:

ChatGPT (OpenAI, 2026). Запит: «Ідеї для дидактичної гри з розвитку мовлення дітей 5–6 років». Тип результату: ідеї. Характер використання: отримано перелік ідей, відібрано та адаптовано педагогом до освітньої ситуації. URL: <https://chat.openai.com>

Gemini (Google, 2026). Запит (серія): «Ідеї для тематичного заняття про пори року для дітей дошкільного віку». Тип результату: текст та ідеї. Характер використання: використано для первинного планування, зміст перевірено та адаптовано педагогом. URL: <https://gemini.google.com>

3.2. Правила для педагогічних працівників

Дозволено:

- генерацію первинних варіантів освітніх, методичних та дидактичних матеріалів для

- подальшого критичного аналізу, доопрацювання та редагування;
- адаптацію освітнього контенту до віку, індивідуальних потреб та можливостей дітей дошкільного віку;
 - пошук та первинну систематизацію методичної і наукової інформації з обов'язковою самостійною перевіркою джерел;
 - автоматизацію рутинних завдань: форматування, переклад, підготовку презентацій, інформаційних повідомлень та інших матеріалів;
 - розроблення дидактичних ігрових матеріалів, сценаріїв, вправ, запитань та інших освітніх ресурсів за умови обов'язкової фахової перевірки;
 - використання ГШІ як допоміжного інструменту для планування освітньої діяльності, підготовки комунікацій з батьками та формування професійної рефлексії за умови збереження педагогічного контролю.

Заборонено:

- оприлюднення матеріалів, згенерованих ГШІ повністю або переважно, як власного педагогічного доробку без зазначення цього факту у випадках, коли таке зазначення є необхідним;
- введення персональних даних дітей, батьків та працівників у зовнішні системи ГШІ;
- завантаження до систем ГШІ конфіденційних або службових документів Закладу;
- надання ГШІ ролі «автора» або «співавтора» в будь-яких матеріалах;
- використання ГШІ для створення матеріалів, що можуть завдати шкоди дитині, принижувати її гідність, містити дискримінацію, маніпуляцію, дезінформацію або небезпечні рекомендації.

Додаткові обов'язки:

1. Обов'язково зазначати факт та обсяг використання ГШІ при підготовці матеріалів для оприлюднення або офіційного використання відповідно до п. 3.1.
2. Перевіряти кожен результат ГШІ перед використанням у роботі з дітьми, особливо інформацію про здоров'я, безпеку, розвиток та індивідуальні потреби дитини.
3. Власним прикладом сприяти формуванню культури доброчесного, критичного та безпечного використання цифрових технологій.

3.3. Правила для дітей дошкільного віку та батьків

Основна вимога:

- Самостійне використання дітьми дошкільного віку зовнішніх сервісів ГШІ не допускається. Будь-яке ознайомлення дитини з можливостями ГШІ здійснюється лише за ініціативи та під безпосереднім контролем дорослого, з урахуванням віку, безпеки та індивідуальних потреб дитини.
- Дозволено за участю дорослого:
- використання ГШІ для створення ідей для творчих, мовленнєвих, пізнавальних та ігрових активностей;
- використання адаптованих зображень, історій, загадок, віршів, музичних чи інших матеріалів, згенерованих ГШІ, після їх перевірки педагогом або батьками;

залучення дитини до обговорення результату ГШІ, його порівняння з власними ідеями та оцінювання правдивості й доцільності в доступній для віку формі.

- Заборонено:
- самостійне введення дитиною персональних даних, фотографій, відео, голосових записів або іншої інформації про себе чи інших осіб до зовнішніх систем ГШІ;
- використання ГШІ для створення або поширення матеріалів, що можуть налякати, принизити чи завдати іншої шкоди дитині;

- використання ГШІ замість безпосереднього спілкування, гри, спостереження та іншої живої взаємодії дитини з дорослим.

Вимога до батьків:

Батьки або законні представники несуть відповідальність за безпечне використання ГШІ дитиною вдома, не передають сервісам ГШІ персональні дані дитини без законних підстав та не використовують згенерований контент для приниження, порівняння або дискредитації дитини.

У разі використання ГШІ для підготовки матеріалів, що передаються Закладу як результат діяльності дитини, батькам рекомендується повідомляти педагога про характер такого використання.

3.4. Правила для адміністративного та технічного персоналу

Дозволено:

- автоматизацію підготовки документів, звітів та аналітичних матеріалів;
- використання ГШІ для аналізу знеособлених даних та підтримки управлінських рішень;
- оптимізацію адміністративних та комунікаційних процесів.

Заборонено:

- вводити персональні дані дітей, батьків, працівників у зовнішні системи ГШІ;
- обробляти за допомогою зовнішніх систем ГШІ конфіденційні або службові документи Закладу;
- ухвалювати управлінські, кадрові або інші рішення щодо дітей чи працівників виключно на підставі рекомендацій ГШІ без участі компетентних фахівців.

IV. ТЕХНІЧНІ ОБМЕЖЕННЯ ТА РИЗИКИ ГШІ

Усі учасники освітнього процесу мають усвідомлювати реальні технічні обмеження систем ГШІ:

- **ГШІ не є надійним джерелом фактів** – системи генерують текст на основі статистичних закономірностей, а не верифікованих знань;
- **«галюцинації»** – ГШІ може впевнено вигадувати факти, цитати, прізвища авторів та бібліографічні посилання, яких не існує;
- **часові обмеження** – навчальні дані ГШІ мають дату відсічення; системи можуть не знати актуальних подій та змін законодавства;
- **упередженість контенту** – результати ГШІ можуть містити системні упередження, що відображають упередженість навчальних даних;
- **відповідальність залишається за людиною** – жодна система ГШІ не несе юридичної чи професійної відповідальності за помилки; відповідальність за рішення та використання результату несе користувач;
- **ризик надмірної залежності** – безконтрольне делегування завдань ГШІ може знижувати професійну самостійність, творчість, критичне мислення та якість живої взаємодії з дитиною.

V. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

5.1. Захист персональних даних

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані:

- **не вводити в зовнішні системи ГШІ персональні дані учасників освітнього процесу** (імена, контактні дані, фотографії, відео, голосові записи, індивідуальні характеристики дітей, відомості про розвиток тощо);
- **не завантажувати до систем ГШІ службові документи, матеріали внутрішнього**

листування, кадрову або фінансову документацію Закладу;

- використовувати знеособлені дані при аналізі педагогічних ситуацій за допомогою ГШІ (наприклад: «дитина старшого дошкільного віку з труднощами у зв'язному мовленні» замість імені та інших ідентифікаційних даних).

Заклад забезпечує дотримання Закону України «Про захист персональних даних» за будь-якого застосування систем ГШІ, що можуть обробляти персональні дані.

5.2. Кібербезпека

- Використовувати лише ті інструменти ГШІ, які мають задокументовану політику конфіденційності та захисту даних.
- Перевіряти налаштування приватності в інструментах ГШІ перед їх використанням для роботи з будь-якими даними Закладу.
- Захищати надійними паролями та двофакторною автентифікацією акаунти в сервісах ГШІ, що використовуються в роботі.

VI. НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ

6.1. Для педагогічних працівників

Заклад систематично забезпечує:

- проведення семінарів та навчальних заходів з питань етичного, ефективного та безпечного використання ГШІ в дошкільній освіті;
- навчання з критичного оцінювання контенту, згенерованого ГШІ, та впровадження методів забезпечення професійної доброчесності;
- методичну підтримку щодо розроблення віковідповідних освітніх матеріалів, які не замінюють живу взаємодію педагога з дитиною;
- обмін кращими практиками відповідального використання ГШІ в педагогічній діяльності.

6.2. Для дітей дошкільного віку

У межах освітньої діяльності Заклад сприяє формуванню у дітей відповідно до віку:

- уявлень про те, що цифрові інструменти створюються і контролюються людьми;
- навичок безпечної та відповідальної поведінки під час використання цифрових технологій;
- уміння звертатися до дорослого щодо незрозумілого або небезпечного цифрового контенту;
- первинних навичок розрізнення власних ідей та результатів, створених цифровими інструментами.

6.3. Для батьків

Заклад інформує батьків або законних представників дітей про:

- правила безпечного використання ГШІ дітьми дошкільного віку;
- ризики передавання персональних даних, фотографій, відео та голосових записів до зовнішніх сервісів ГШІ;
- способи підтримки самостійності, творчості та живого спілкування дитини без надмірної залежності від цифрових технологій.

VII. ПОРУШЕННЯ ТА НАСЛІДКИ

7.1. Порухення цього Положення

Порушеннями є:

- оприлюднення матеріалів, згенерованих ГШІ повністю або переважно, як власного

професійного доробку без зазначення цього факту у випадках, коли таке зазначення є необхідним;

- введення персональних даних дітей, батьків чи працівників або службових документів Закладу в зовнішні ШІ-системи з порушенням вимог законодавства та цього Положення;
- будь-які дії, що суперечать принципам розділу II цього Положення або створюють ризик для безпеки, гідності чи прав дитини.

7.2. Наслідки порушень

Наслідки порушень визначаються відповідно до:

- Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX та інших актів законодавства України;
- Положення про академічну доброчесність (професійну етику) Закладу;
- Внутрішніх актів Закладу щодо дисципліни, безпеки, захисту персональних даних та організації освітнього процесу.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення схвалюється педагогічною радою Закладу та вводиться в дію наказом директора.

8.2. Відповідно до ст. 12 ч. 5 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, Положення оприлюднюється на офіційному вебсайті Закладу.

8.3. Усі педагогічні працівники та інші працівники, на яких поширюється дія Положення, ознайомлюються з ним під підпис або в інший спосіб, передбачений внутрішніми актами Закладу. Батьки або законні представники дітей інформуються про положення, що стосуються їхньої участі в освітньому процесі.

8.4. Для кожної освітньої, методичної або інформаційної діяльності, у якій використання ГШІ прямо передбачається або обмежується, педагогічний працівник заздалегідь визначає відповідні умови та забезпечує їх дотримання.

8.5. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, внутрішніх документів Закладу та інших актів законодавства України.

8.6. Положення підлягає обов'язковому перегляду не рідше одного разу на рік або позачергово у разі:

- набрання чинності або внесення змін до відповідного законодавства;
- суттєвих змін у технологіях ГШІ;
- виявлення системних прогалин у практиці застосування Положення.

ДОДАТОК 1

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ «ГШІ ТА ДИТИНА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»

Що таке ГШІ?

Це програми (ChatGPT, Gemini, Copilot та інші), які можуть створювати тексти, відповідати на запитання, генерувати ідеї, зображення та інші матеріали. Вони можуть бути корисними, але не завжди точні та безпечні.

Як можна використовувати ГШІ?

- Для пошуку ідей для ігор, творчих занять та розвитку мовлення.
- Для підготовки казок, загадок, вправ та інших матеріалів з обов'язковою перевіркою дорослим.
- Для адаптації матеріалів до віку дитини за умови педагогічного або батьківського контролю.

Чого не можна робити?

- Не вводити у зовнішні сервіси ГШІ ім'я, фото, відео, голос та інші персональні дані дитини без належних правових підстав.
- Не залишати дитину сам на сам із сервісом ГШІ.
- Не використовувати ГШІ замість живого спілкування, гри та спільної діяльності.

Що робити, якщо використовували ГШІ для матеріалів дитини?

Повідомити педагога, якщо згенерований контент є суттєвою частиною матеріалу, який передається Закладу або використовується в освітній діяльності.

Пам'ятайте: безпека, гідність, самостійність і живе спілкування дитини завжди важливіші за зручність цифрового інструменту!

ДОДАТОК 2

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ПЕДАГОГІВ «ЯК ВИКОРИСТОВУВАТИ ГШІ БЕЗПЕЧНО ТА ДОБРОЧЕСНО»

Підготовка матеріалів:

«Використовуючи ГШІ для підготовки освітнього або методичного матеріалу, перевірте достовірність, вікову відповідність, безпечність та доцільність кожного результату. Не вводьте персональні дані дітей, батьків або працівників та не завантажуйте службові документи Закладу».

Розкриття використання ГШІ:

«У разі суттєвого використання ГШІ зазначте, яку програму використано, з яким запитом, який результат отримано та як його опрацьовано, перевірено й адаптовано педагогом».

Захист дитини:

«Не використовуйте ГШІ як заміну педагогічному спостереженню, професійному судженню та безпосередній взаємодії з дитиною. Рішення щодо освітніх потреб, безпеки та розвитку дитини приймає компетентний фахівець, а не система ГШІ».